

Agnieszka Adamiec

Biblioteka Główna Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie
Warszawa, Polska

Udział polskich i ukraińskich bibliotek akademickich w Wikipedii

*«Wyobraźmy sobie świat, w którym każda osoba na naszej planecie ma wolny
dostęp do sumy ludzkiej wiedzy. Do tego właśnie dążymy»*

Jimmy Wales

Wprowadzenie

Wikipedia zgodnie z definicją zamieszczoną na jej stronach w polskiej wersji językowej – to «wielojęzyczna encyklopedia internetowa działająca w oparciu o zasadę otwartej treści»¹. Założeniem tego serwisu jest umożliwienie każdej osobie, bez względu na wykształcenie, edytowania artykułów hasłowych. Termin wikipedia został utworzony z połączenia hawajskiego słowa «wiki», oznaczającego «szybko», «prędko», i ostatniego członu wyrazu «encyklopedia». Serwis oficjalnie został założony 15 stycznia 2001 r. jako wsparcie Nupedii – nieistniejącej już internetowej encyklopedii, której artykuły poddawane były recenzjom ekspertów. Autorami obu projektów byli Jimmy Wales i Larry Sanger².

Wikipedia jest największą i najpopularniejszą internetową encyklopedią. Tworzy ją ponad 43 miliony artykułów, przy czym jej polska wersja składa się z ponad miliona haseł i zajmuje 11 miejsce pod względem wielkości zasobów, natomiast ukraińska wersja językowa z ponad 600 tysiącami artykułów zajmuje 16 miejsce³. Wikipedia jest też jedną z najczęściej odwiedzanych stron internetowych. Pod koniec lutego 2017 r. znalazła się na szóstym miejscu na

¹ *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>

² *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia#cite_note-18

³ *List of Wikipedias*, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Wikipedias

świecie⁴ według rankingu popularności stron internetowych prowadzonego przez firmę Alexa Internet⁵, a wyprzedziły ją takie serwisy jak: Google.com, Youtube.com, Facebook.com, Baidu.com, Yahoo.com. Dla porównania w rankingu według krajów zarówno w Polsce, jak i na Ukrainie Wikipedia zajmuje dziewiąte miejsce.

Jednak wraz z rosnącą popularnością internetowej encyklopedii nie ustaje i jej krytyka. Główny zarzut stawiany Wikipedii dotyczy kontrowersji wokół jej wiarygodności. Stale powraca pytanie, czy rzeczywiście można zaufać źródłu, które powstaje bez udziału czy kontroli naukowców – osób uznanych za autorytety w swoich dziedzinach. Co więcej, przyczynkiem do krytyki Wikipedii jest również tzw. wandalizm edycyjny, czyli celowe dodawanie treści nieprawdziwych dla żartu lub z zamiarem zdemaskowania jej niedoskonałości. W Polsce słynny jest przykład stworzenia przez internautów fikcyjnej postaci o nazwisku Henryk Batuta, rzekomego polskiego komunisty z początku XX w., od którego to nazwiska miała pochodzić warszawska ulica Batuty (w rzeczywistości źródłosłowem nazwy tej ulicy jest batuta używana przez dyrygenta). Hasło to utrzymało się na stronach polskiej Wikipedii przez 15 miesięcy⁶. Dobrą opinią nie cieszą się także tzw. wojny edycyjne związane z wielokrotnym poprawianiem haseł przez edytorów o odmiennych poglądach. Na przykład długą dyskusję wywołał spór o angielskojęzyczną pisownię stolicy Ukrainy Kijowa (Kiev czy Kyiv)⁷.

W 2005 r. na fali krytyki Wikipedii czasopismo «Nature» opublikowało wyniki badania porównawczego przeprowadzonego przez specjalistów z różnych dziedzin na wybranych hasłach Wikipedii oraz internetowej wersji *Encyklopedii Britannica*. Wykazało ono podobną liczbę błędów rzeczowych w obu źródłach.

⁴ Alexa, *The top 500 sites on the web* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <http://www.alexa.com/topsites>

⁵ Alexa Internet – to amerykańska spółka należąca do firmy Amazon.com prowadząca serwis Alexa, który dzięki wbudowanym mechanizmom umożliwia badanie ruchu użytkowników na stronach internetowych.

⁶ Hofmoki J., Tarkowski A., *Wikipedia – pospolite ruszenie encyklopedystów. Największa encyklopedia na świecie*, Biuletyn EBIB [online]. 2006, nr 3, [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: http://www.ebib.pl/2006/73/hofmoki_tarkowski.php.

⁷ *Talk: Kiev/naming*, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://en.wikipedia.org/wiki/Talk:Kiev/naming>.

Wikipedia okazała się gorsza jedynie pod względem poprawności językowej⁸. Badanie to zostało zakwestionowane przez redaktorów *Britanniki*⁹.

Wobec powtarzającej się krytyki społeczność wikipedystów wypracowała zasady zarządzania treścią serwisu, mające prowadzić do poprawy poziomu udostępnianych artykułów. Jedną z nich jest zakaz zamieszczania ważnych informacji bez odwołania się do źródeł wcześniej opublikowanych. Hasła nie mogą stać się wykładnią czyjejs ideologii, a co z tym się wiąże, muszą przedstawiać neutralny punkt widzenia. Jednak głównym źródłem krytyki jest nieograniczony dostęp do edycji artykułów Wikipedii. W odpowiedzi na te zarzuty wzmożono kontrolę dodawanych informacji. Tylko redaktorzy z odpowiednimi uprawnieniami mogą oznaczać strony jako przejrzane, czyli poddane stosownej korekcie. Uprawnienia redaktora w polskiej wersji językowej przysługują użytkownikom na podstawie zgłoszonego wniosku po 30 dniach od zarejestrowania konta i wykonaniu 150 nieusuniętych edycji lub automatycznie po 90 dniach od założenia konta i osiągnięciu 500 nieusuniętych edycji lub 200 oznaczonych jako przejrzane¹⁰. W ukraińskiej wersji językowej takie uprawnienia można uzyskać po złożeniu wniosku po 60 dniach i wykonaniu 200 edycji¹¹. Jeszcze więcej praw przysługuje administratorom. Mogą oni na przykład usuwać i przywracać strony oraz blokować i odblokowywać użytkowników. Zarówno w polskiej¹², jak i ukraińskiej¹³ wersji językowej mogą nimi zostać autorzy, którzy mają na swoim koncie 1000 nieusuniętych edycji, a pierwsza z nich została dokonana na 3 miesiące przed zgłoszeniem kandydatury na administratora. O

⁸ Giles J., *Internet encyclopaedias go head to head*, Nature [online]. 2005, no 438, [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <http://www.nature.com/nature/journal/v438/n7070/full/438900a.html>

⁹ *Fatally flawed. Refuting the recent study on eyclopedic by the journal Nature*, W: *Encyclopaedia Britannica* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: http://corporate.britannica.com/britannica_nature_response.pdf

¹⁰ *Wikipedia:Redaktorzy*, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Redaktorzy>

¹¹ *Vikipediya: Patrulyuvannya*, W: *Vikipediya* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Патрулювання>

¹² *Wikipedia: Przyznawanie uprawnień*, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Przyznawanie_uprawnień.

¹³ *Vikipediya:Administratory*, W: *Vikipediya* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Адміністратори>

przyznaniu takich uprawnień decyduje się w głosowaniu. W celu zabezpieczenia stron zagrożonych wojnami edycyjnymi zablokowano możliwość ich modyfikacji dla autorów bez odpowiednich uprawnień. Wprowadzanie zmian w takich artykułach jest możliwe jedynie po konsultacji z redaktorem bądź administratorem. Przykładem takiego zabezpieczonego hasła jest Київ¹⁴ – Kijów w ukraińskiej wersji Wikipedii.

Głównym zadaniem bibliotek szkół wyższych jest zaspokajanie potrzeb edukacyjnych społeczności akademickiej. Użytkownikami współczesnych bibliotek uczelnianych są młodzi ludzie, dla których Internet stanowi pierwsze źródło informacji. Dla nich Wikipedia jest naturalnym elementem nauki. Co istotne, często sami ją współtworzą. Współuczestniczenie w takich projektach jak Wikipedia jest charakterystyczne dla zjawiska nazwanego przez Henry'ego Jenkinsa kulturą konwergencji. Konwergencja rozumiana jest jako zmiana kulturowa polegająca na «zachęcaniu konsumentów do wyszukiwania nowych informacji i tworzenia połączeń pomiędzy treściami rozproszonymi w różnych środkach przekazu»¹⁵. Ten nowy sposób zdobywania i zarządzania wiedzą wymusza zainteresowanie zasobami Wikipedii także wśród pracowników bibliotek akademickich.

Celem analizy jest ocena jakości haseł dotyczących polskich i ukraińskich bibliotek akademickich w największej internetowej encyklopedii. Badaniem objęto artykuły hasłowe, które są uwzględnione w kategorii Biblioteki akademickie w Polsce dla polskiej wersji językowej oraz analogicznie dla wersji ukraińskiej – Університетські бібліотеки України.

Na początek zweryfikowano słuszność przypisania poszczególnych artykułów do badanej kategorii. W języku polskim w kategorii Biblioteki akademickie w Polsce zgrupowano 39 artykułów, w ukraińskiej wersji językowej w analogicznej kategorii znalazło się 28 haseł i jedna podkategoria. Po przeanalizowaniu zawartości odnośników do stron bibliotek w polskiej wersji językowej okazało się, że jeden artykuł dotyczy biblioteki, która obecnie znajduje się na terytorium Litwy (Biblioteka Uniwersytecka w Wilnie), trzy prezentują biblioteki cyfrowe (Biblioteka Cyfrowa Uniwersytetu Wrocławskiego, Dolnośląska Biblioteka Cyfrowa oraz

¹⁴ *Київ*, W: *Wikipediya* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Київ>

¹⁵ Jenkins H., *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*. Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2007, s. 9.

Zielonogórska Biblioteka Cyfrowa), jeden przedstawia już nieistniejącą bibliotekę akademicką (Biblioteka Akademii Zamojskiej). Pozostałe 34 hasła dotyczą polskich działających bibliotek uczelnianych, wśród których trzy to biblioteki podległe (dwie wydziałowe i jedna instytutowa). W wypadku ukraińskiej wersji językowej Wikipedii wszystkie artykuły hasłowe przyporządkowane do badanej kategorii przedstawiają biblioteki akademickie, natomiast w podkategorii Biblioteka Politechniki Lwowskiej (Бібліотека Львівської політехніки) znajduje się siedem artykułów, z których jeden omawia Naukową i Techniczną Bibliotekę Uniwersytetu Narodowego «Politechnika Lwowska», a pozostałe prezentują sylwetki jej dyrektorów.

W rezultacie przeanalizowano 34 hasła dotyczące polskich bibliotek uczelnianych i 29 – ukraińskich. Warto w tym momencie zauważyć, że w Polsce jest 781 bibliotek akademickich (głównych i wchodzących w skład jednostek organizacyjnych szkół wyższych) i 211 uczeln¹⁶ i, natomiast na Ukrainie sieć szkół wyższych składa się ze 195 bibliotek¹⁷ i 659 uczelni na wszystkich poziomach akredytacji¹⁸, w tym 371 – na poziomach I-II i 288 – III i IV¹⁹.

Do oceny artykułów hasłowych posłużono się kryteriami odnoszącymi się do ich treści, w tym w szczególności zwrócono uwagę na obecność takich elementów, jak: informacje ogólne, historia, charakterystyka i wielkość zbiorów, działalność, usługi, struktura organizacyjna, zdjęcia, mapy lokalizujące siedzibę instytucji na planie miasta, hipertęcza do stron domowych bibliotek, odnośniki do innych stron internetowych, poparcie wiadomości źródłami bibliograficznymi oraz obecność różnych wersji językowych. W ocenie ich poziomu, oprócz stopnia rozbudowania

¹⁶ *Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2016*. Główny Urząd Statystyczny. Warszawa : Zakład Wydawnictw Statystycznych, 2016, s. 425, 433.

¹⁷ *Bibliotechnomu fakhivtsyu* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <http://profy.nplu.org/articles.php?lng=uk&pg=7874>.

¹⁸ Na Ukrainie kolegia oraz technika zostały włączone do systemu szkolnictwa wyższego i jako uczelnie I i II poziomu akredytacji mają prawo do wydawania dyplomów młodszego specjalisty i bakałarza, natomiast akademie, instytuty, konserwatoria, uniwersytety – to szkoły wyższe III i IV poziomu akredytacji, po ukończeniu których można otrzymać dyplom specjalisty i magistra.

¹⁹ *Ukrayina – 2015 : statystychnyy zbirnyk*. Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy, Kyiv 2016, s. 12 [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm

hasła, wzięto także pod uwagę aktualność treści zamieszczonych w badanym serwisie internetowym oraz jakość materiału ilustracyjnego poszczególnych artykułów.

Wszystkie wymienione elementy oceniono w skali od 0 do 2, przy czym 0 oznacza brak danego elementu, 2 – jego kompletność. Dopuszczono punkty połówkowe (0,5; 1,5). Zebrane dane posłużyły do sformułowania wniosków.

Hasło w polskiej Wikipedii	Stopień rozbudowania hasła												Suma	Średnia	
	Informacje ogólne	Historia	Charakterystyka i wielkość zbiorów	Działalność	Usługi	Struktura organizacyjna	Zdjęcia	Mapy lokalizujące siedzibę instytucji	Hiperłącza do stron domowych	Odnosiniki do innych stron	Przypisy bibliograficzne	Wersje językowe			Aktualność
BG UwB	0,5	0,5	2	0	0	0	1	0,5	0	0	0	0	0	4,5	0,35
BG UKW	1	0,5	1,5	0	0,5	0	1,5	2	2	1,5	0	0	1,5	12	0,92
BG PCz	1	2	1,5	0	0,5	2	1	2	2	0	1	0	1,5	14,5	1,12
BG GUMed	1	2	1,5	2	2	0	1	2	2	0,5	0	0	2	16	1,23
BGUG	1	0	2	0	0	1,5	1	2	2	0,5	0,5	0	2	12,5	0,96
BG PŚ	1,5	0	0	0	0	2	0	2	2	0,5	0	0	0	8	0,62
CINIBA	1,5	1,5	0	0	0	0	1,5	2	2	0	2	0	1,5	12	0,92
BG UJK	1	2	2	0,5	0	0	2	2	2	0	2	0	2	15,5	1,19
BG AGH	1	2	2	0	0,5	2	2	2	2	0	1	0	2	16,5	1,27
BG UEK	1	2	2	2	0	2	0	2	2	0	0	0	1	14	1,08
BG UPwK	1	2	1,5	0	1,5	1,5	1,5	2	2	0,5	1	0	1,5	16	1,23
BJ	1	2	2	0	0,5	0	1,5	1	2	2	1	2	1,5	16,5	1,27
BWZIKS UJ	1	1,5	1	0	2	0	2	2	2	1	1	0	1,5	15	1,15
BG UMCS	0,5	0,5	0,5	0	0	0	1	2	2	0	1	0	2	9,5	0,73
BU KUL	0,5	1,5	0	0	0	0	1	1,5	2	0	1,5	0	2	10	0,77
BG PŁ	1	2	1,5	2	2	1,5	1	2	2	1,5	1,5	0,5	2	20,5	1,58
BUŁ	1,5	1,5	1	0	1	0	1,5	2	2	0	1,5	0	2	14	1,08
BU UWM	1	1	1	0	1,5	1,5	1	2	2	0	0,5	0	1,5	13	1,00
BWSDMW	1	1,5	2	0	0	0	0	1	2	0	1,5	0	2	11	0,85
BWSD	1	0,5	1,5	0	0	0	1	0,5	0	0	0,5	0	0,5	5,5	0,42
BG UPwP	0,5	1	1,5	0	0	0	1	2	2	0	0,5	0	2	10,5	0,81
BU UAM	1	2	0	0	0	0	1	1	2	0,5	0	0,5	1	9	0,69
BWT UAM	1	2	0,5	0	0	0	0	2	2	0	0,5	0	1,5	9,5	0,73
BG UTH	0,5	1,5	1	0	0,5	0	1	2	2	0	2	0	1,5	12	0,92
BUR	1,5	1	0,5	0	2	2	2	2	2	0	0,5	0	1	14,5	1,12
BCP	1	0	0,5	0	0	2	1	2	2	0	0	0	0	8,5	0,65
BG US	0,5	1,5	0,5	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0	6,5	0,50
BU UMK	0,5	2	1,5	1,5	0	0	2	2	2	2	2	0,5	1,5	17,5	1,35
BG UKSW	2	2	2	0	1	2	2	2	2	2	2	0	2	21	1,62
BSGH	1	1,5	1,5	0	0	2	2	2	2	0	1,5	0	2	15,5	1,19
BUW	1,5	1	1,5	0	0	0	2	2	2	1	1,5	2	1,5	16	1,23
BIH UW	1,5	2	2	0	0	2	1	2	2	2	1,5	0	1,5	17,5	1,35
BU Uwr	0,5	0,5	0	0	0	1,5	2	0	2	0,5	0,5	0,5	1,5	9,5	0,73
BU UZ	1	0,5	1,5	0	0	0	0	0	2	0	0,5	0	1,5	7	0,54
Średnia ocen	1,00	1,32	1,21	0,24	0,46	0,75	1,16	1,69	1,88	0,47	0,90	0,18	1,43		

Tab. 1. Punktowa ocena haseł na temat polskich bibliotek akademickich²⁰
 Źródło: opracowanie własne.

²⁰ Wykaz skrótów nazw bibliotek akademickich znajduje się na końcu referatu.

Hasło w ukraińskiej Wikipedii	Stopień rozbudowania hasła												Suma	Średnia	
	Informacje ogólne	Historia	Charakterystyka i wielkość zbiorów	Działalność	Usługi	Struktura organizacyjna	Zdjęcia	Mapy lokalizujące siedzibę instytucji	Hiperłącza do stron domowych	Odnosiniki do innych stron	Przypisy bibliograficzne	Wersje językowe			Aktualność
НБ ДонНУ	1	1	1,5	0	0	0	0	0	2	0,5	0	0	6	0,46	
НТБ ДонНТУ	1	1,5	1,5	0	1,5	2	1	0	1,5	0,5	1	0	1,5	13	1,00
БЖДУ	0,5	0	0,5	0	0,5	0	1	0	2	0	0	0	1	5,5	0,42
НБ ПНУ	0	0,5	2	1	0,5	0	0	0	2	1	0,5	0	1,5	9	0,69
НТБ ФНТУНГ	1,5	0	1,5	0	1	2	0	2	2	0	0	0	0	10	0,77
НБ КПНУ	0,5	1	2	1	0	0	1	0	2	0	0,5	0	0,5	8,5	0,65
БКНТЕУ	1,5	0	1,5	0	1,5	2	0	0	1,5	0	0,5	0	0,5	9	0,69
НБ КНУ	1,5	1	2	0	0	2	1	0	2	0,5	0	1	0	11	0,85
НБ НПУ	1	2	1,5	0	0,5	2	2	0	2	0,5	1	0,5	1,5	14,5	1,12
НБ НаУКМА	1,5	2	2	0	1	1,5	1	0	2	2	1,5	0	2	16,5	1,27
НТБ НАУ	1,5	0	2	0	2	2	1,5	0	2	0,5	0	0	0	11,5	0,88
НБ ЦДПУ	1,5	2	2	0	0,5	2	1,5	0	1,5	1	1	0	1,5	14,5	1,12
НБ ЛНУ	1,5	0,5	2	1	0	0	2	2	2	1,5	1,5	1	1	16	1,23
НТБ НУ «ЛП»	1	2	1	0	0,5	0,5	1	0	2	0,5	0,5	0	2	11	0,85
НБ НУК	1,5	1,5	2	0,5	1	2	1	0	2	0,5	1	0	1,5	14,5	1,12
БЛНДУ	0,5	2	2	0	0	0	0	0	2	1	1	0,5	1	10	0,77
НБ ОНУ	1	0	2	0	0	0	1	0	2	0	0,5	0	0	6,5	0,50
БГХПУ	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1,5	4,5	0,35
БПУЕТ	1	2	1,5	1	1	2	1	0	2	1	1	0	2	15,5	1,19
БУМСА	0,5	2	2	2	2	2	2	0	2	1,5	1	0	2	19	1,46
НТБ ПолтНТУ	0,5	0	0	0	0	2	0	0	2	2	0	0	0	6,5	0,50
БІЦ СумДУ	0,5	1,5	2	1	2	1,5	1	0	2	1	1	0	2	15,5	1,19
НБ ТНЕУ	0,5	1,5	2	2	1,5	1	1	2	2	1	1	0	2	17,5	1,35
НТБ ТНТУ	1	0	1	0	2	2	1	2	2	0	1	0	1,5	13,5	1,04
НБ УжНУ	1,5	1,5	2	0	0	0	0	0	2	0	1	0	1	9	0,69
НБ НЮУ	1	1,5	2	2	2	2	0	0	2	0,5	1	0	2	16	1,23
НБ ХНУМГ	0,5	2	0,5	0	2	1	1	0	2	1	1	0,5	1,5	13	1,00
ЦНБ ХНУ	0,5	0,5	2	0	1,5	2	0	0	2	0,5	1	0	2	12	0,92
НБ ЧНУ	0,5	2	2	0,5	1	2	2	0	2	0	1	0	0,5	13,5	1,04
Średnia ocen	0,95	1,09	1,59	0,41	0,88	1,22	0,83	0,28	1,95	0,64	0,71	0,12	1,16		

Tab. 2. Punktowa ocena haseł na temat ukraińskich bibliotek akademickich

Źródło: opracowanie własne.

1. Informacje ogólne

Według wytycznych przyjętych w badaniu opis przedstawiający informacje ogólne o bibliotece powinien zawierać pełne nazwy biblioteki i szkoły, której ona podlega, datę założenia biblioteki, jej adres, profil gromadzonego księgozbioru oraz ogólną liczbę zbiorów.

W polskojęzycznej Wikipedii przykładem najlepszych praktyk w odniesieniu do tej cechy jest artykuł na temat BG UKSW. Jedynie w wypadku tej biblioteki spełnione zostały wszystkie założone kryteria oceny tego obszaru. Wspomniano tutaj także o przynależności biblioteki do ważnych bibliotecznych organizacji oraz o procesie jej komputeryzacji, co wzbogaciło wiadomości wstępne. Ponadto informacje ogólne zostały dobrze opisane w wypadku sześciu

polских bibliotek (BG PŚ, CINIbA, BUŁ, BUR, BUW, BIH UW)²¹, których hasła zawierały przynajmniej trzy z pięciu rozpatrywanych elementów.

W ukraińskiej wersji językowej żaden z bibliotecznych artykułów hasłowych nie spełnił wszystkich wymagań i w związku z tym nie mógł otrzymać maksymalnej liczby punktów. Dobrze zaprezentowało się dziewięć bibliotek (НТБ ІФНТУНГ, БКНТЕУ, НБ КНУ, НБ НАУКМА, НТБ НАУ, НБ ЦДПУ, НБ ЛНУ, НБ НУК, НБ УЖНУ), których artykuły mogły zostać ocenione na 1,5 punktu.

W ogólnej ocenie badanej cechy nieznaczną przewagę uzyskały hasła na temat bibliotek akademickich w polskiej wersji językowej ze średnią ocen wynoszącą 1 w porównaniu do wyniku 0,95 ukraińskich bibliotek.

2. Historia

Prawidłowo skonstruowany artykuł hasłowy powinien zawierać notkę historyczną prezentowanej instytucji. Taka informacja przybliży czytelnikom swoisty charakter biblioteki.

W tej części analizy maksymalnie oceniono trzynaście artykułów na temat polskich bibliotek (PG PCz, BG GUMed, BG UJK, BG AGH, BG UEK, BG UPwK, BJ, BG PŁ, BU UAM, BWT UAM, BU UMK, BG UKSW, BIH UW). Wszystkie te hasła wyróżniły się rozbudowanymi opisami historycznymi, z których cztery (BG GUMed, BG UEK, BG UPwK, BU UAM) przedstawiono z wyraźnym podziałem według dat wydarzeń. Takie graficzne rozwiązanie ułatwia odbiór treści.

W wypadku ukraińskich bibliotek 2 punkty otrzymało dziewięć rzetelnie przygotowanych artykułów (НБ НПУ, НБ НАУКМА, НБ ЦДПУ, НТБ НУ «ЛП», БЛНДУ, БПУЕТ, БУМСА, НБ ХНУМГ, НБ ЧНУ).

Ponownie wyższą ogólną notę otrzymały polskie biblioteki – średnia 1,32 do średniej 1,09 zdobytej przez artykuły na temat ukraińskich bibliotek. Tylko trzy hasła w polskojęzycznej Wikipedii zostały ocenione na 0 punktu, natomiast w ukraińskojęzycznej internetowej encyklopedii aż osiem artykułów było pozbawionych części historycznej.

²¹ Patrz Załącznik «Wykaz skrótów nazw bibliotek akademickich, których opisy hasłowe poddano analizie».

3. Charakterystyka i wielkość zbiorów

Jest to najważniejszy element składowy opisu biblioteki. Zbiory biblioteczne stanowią nieodzowną część tej instytucji, a informacja o ich stanie pozwala czytelnikowi zapoznać się ze specyfiką kolekcji biblioteki i porównać ten obraz z własnymi potrzebami.

Na stronach polskiej Wikipedii przykładowo przedstawiono zbiory dziewięciu bibliotek (BG UwB, BGUG, BG UJK, BG AGH, BG UEK, BJ, BWSDMW, BG UKSW, BIH UW). W hasłach tych można było znaleźć informacje zarówno o liczbie posiadanych pozycji z wyszczególnieniem na książki, czasopisma czy zbiory specjalne, jak i o charakterze zbieranych materiałów. Osiem spośród tych bibliotek (BG UwB, BGUG, BG UJK, BG UEK, BJ, BWSDMW, BG UKSW, BIH UW) miało w swoich opisach wymienione przykłady gromadzonych przez siebie szczególnie cennych zbiorów.

Jeszcze więcej haseł z bardzo dobrze opracowaną charakterystyką zbiorów znalazło się w ukraińskojęzycznej wersji Wikipedii. Aż 17 bibliotek (НБ ПНУ, НБ КПНУ, НБ КНУ, НБ НАУКМА, НТБ НАУ, НБ ЦДПУ, НБ ЛНУ, НБ НУК, БЛНДУ, НБ ОНУ, БУМСА, БІЦ СумДУ, НБ ТНЕУ, НБ УЖНУ, НБ НЮУ, ЦНБ ХНУ, НБ ЧНУ) można było ocenić na maksymalną liczbę punktów.

W wypadku tej cechy wyższą średnią ocen uzyskały ukraińskie biblioteki akademickie – 1,59 (średnia polskich bibliotek – 1,21). Pięć haseł na temat polskich bibliotek nie zawierało informacji o zbiorach bibliotecznych, a wśród ukraińskich artykułów tylko dwa były pozbawione tych danych.

4. Działalność

W tej części analizy zwrócono uwagę, czy w artykułach hasłowych omawiających biblioteki akademickie uwzględniono działalność kulturalną i naukową pracowników badanych bibliotek.

Tylko trzy hasła na temat polskich bibliotek akademickich (BG GUMed, BG UEK, BG Pł) zawierały bardziej rozbudowane informacje o aktywności kulturalnej czy naukowej bibliotekarzy. W artykułach tych wymieniono wystawy przygotowywane przez biblioteki oraz podano spis różnych wydarzeń przez nie organizowanych bądź wspieranych.

Podobnie trzy przykłady dobrych praktyk (БУМСА, НБ ТНЕУ, НБ НЮУ) można było odnaleźć wśród ukraińskich artykułów. Wyróżniły się one szczegółowymi

opisami działalności bibliotek, w których została przedstawiona informacja o imprezach, wystawach, projektach czy licznie wydawanych publikacjach.

W tej kategorii artykuły hasłowe na temat bibliotek zarówno polskich, jak i ukraińskich uzyskały niską średnią ocen. Nieznacznie wyższą notę od haseł polskojęzycznych (0,24) otrzymały hasła ukraińskojęzycznej Wikipedii (0,41). W 19 ukraińskich artykułach brak było informacji o działalności bibliotek, a w polskiej Wikipedii aż w 29 hasłach pominięto tę część opisu.

5. Usługi

Bardzo dobrą praktyką jest podawanie przez biblioteki informacji na temat własnych usług. Dzięki nim czytelnik dowiaduje się o całej gamie możliwości, których w odniesieniu do biblioteki mógł nie brać pod uwagę. Jest to element opisu zapoznający użytkowników ze specyfiką pracy biblioteki.

Hasła czterech polskich bibliotek (BG GUMed, BWZiKS UJ, BG PŁ, BUR) oceniono na maksymalną liczbę punktów. We fragmentach artykułów poświęconych usługom wymieniono szereg aktywności na rzecz użytkowników począwszy od udostępniania zbiorów, poprzez usługi informacyjne, a skończywszy na szkoleniach.

Sześć ukraińskich haseł (НТБ НАУ, БУМСА, БІЦ СумДУ, НТБ ТНТУ, НБ НЮУ, НБ ХНУМГ) również otrzymało po 2 punkty. W artykułach tych podano wystarczającą informację o obsłudze czytelników, w tym o usługach online. W opisach dwóch bibliotek z Charkowa (НЮУ, НБ ХНУМГ) wspomniano o ciekawym projekcie «Jedna karta dla czytelnika», w ramach którego użytkownicy jednej biblioteki mogą bezpłatnie korzystać ze wszystkich placówek biorących udział w tej akcji. Na szczególną uwagę zasługuje hasło НТБ НАУ, w którym strukturę organizacyjną uzupełniono opisami prezentującymi ofertę usługową każdego z działów biblioteki.

Kryterium to otrzymało niewiele wyższą średnią ocen od poprzedniej cechy. Ponownie lepiej oceniono artykuły na temat ukraińskich bibliotek, które uzyskały średnią równą 0,88 w porównaniu do polskich bibliotek ze średnią 0,46. Wśród haseł przedstawiających polskie biblioteki akademickie aż 21 nie uwzględniło informacji o usługach. Wśród ukraińskich haseł dziewięć otrzymało 0 punktu.

6. Struktura organizacyjna

Dzięki temu elementowi jeszcze przed wyjściem z domu czytelnik może się zapoznać ze złożoną budową biblioteki akademickiej. Warto, żeby znalazła się tu informacja nie tylko o działach, z których składa się biblioteka główna, lecz także, jeśli są, to również o bibliotekach jej podległych.

Dziewięć haseł na temat polskich bibliotek akademickich (BG PCz, BG PŚ, BG AGH, BG UEK, BUR, BCP, BG UKSW, BSGH, BIH UW) otrzymało maksymalne oceny. Podano w nich strukturę zawierającą spis działów biblioteki głównej, co uzupełniono mniej lub bardziej szczegółową informacją o systemie biblioteczno-informacyjnym.

W wypadku artykułów dotyczących ukraińskich bibliotek akademickich aż 15 (НТБ ДонНТУ, НТБ ІФНТУНГ, БКНТЕУ, НБ КНУ, НБ НПУ, НТБ НАУ, НБ ЦДПУ, НБ НУК, БПУЕТ, БУМСА, НТБ ПолтНТУ, НТБ ТНТУ, НБ НЮУ, ЦНБ ХНУ, НБ ЧНУ) spełniło założone kryteria i mogło otrzymać po 2 punkty.

Wyższą średnią ocen uzyskały hasła przedstawiające ukraińskie biblioteki – 1,22. Polskie artykuły, z których aż 20 nie zawierało żadnej informacji o strukturze biblioteki, otrzymały średnią równą 0,75. Dla porównania tylko dziewięć z ukraińskich haseł zostało ocenionych na 0 punktu.

7. Zdjęcia

Dobrze dobrane zdjęcia mogą stanowić reklamę instytucji. Ładnie się prezentujący i nowoczesny budynek może być zachętą do jego odwiedzenia. Fotografia przedstawiająca fasadę biblioteki może też pomóc potencjalnemu czytelnikowi w jej odnalezieniu.

Dziewięć haseł na temat polskich bibliotek akademickich (BG UJK, BG AGH, BWZiKS UJ, BUR, BU UMK, BG UKSW, BSGH, BUW, BU UW) oceniono na maksymalne 2 punkty. W artykułach tych zamieszczono co najmniej dwa różne zdjęcia – z zewnątrz i ze środka budynku.

Powyższe kryteria spełniły hasła tylko trzech ukraińskich bibliotek akademickich (НБ НПУ, НБ ЛНУ, НБ ЧНУ). Dodatkowo jeden artykuł (БУМСА) wzbogacono fotografiami przedstawiającymi działalność kulturalną bibliotekarzy, dzięki czemu, pomimo braku zdjęć fasady tej biblioteki, oceniono go na maksymalną liczbę punktów.

W wypadku tego elementu oceny artykułów w przestrzeni Wikipedii wyższą średnią otrzymały polskie biblioteki i wyniosła ona 1,16. Natomiast hasła na temat ukraińskich bibliotek uzyskały średnią ocen równą 0,83. W sześciu polskich artykułach nie zamieszczono żadnej fotografii, a w ukraińskich aż dziesięć było pozbawionych zdjęć.

8. Mapy lokalizujące siedzibę instytucji

Mapy pozwalają czytelnikom umiejscowić siedzibę biblioteki. Lokalizacja przestrzenna jest bardzo użytecznym elementem artykułów hasłowych w Wikipedii.

Znakomita większość, aż 26 haseł na temat polskich bibliotek akademickich (BG UKW, BG PCz, BG GUMed, BGUG, B PŚ, CINIbA, BG UJK, BG AGH, BG UEK, BG UPwK, BWZiKS UJ, BG UMCS, BG PŁ, BUŁ, BU UWM, BG UPwP, BWT UAM, BG UTH, BUR, BCP, BG US, BU UMK, BG UKSW, BSGH, BUW, BIH UW) została oceniona na 2 punkty. Mapy zamieszczone na tych stronach uwzględniały położenie biblioteki na terenie miasta, województwa i państwa.

W wypadku artykułów omawiających ukraińskie biblioteki tylko cztery (НТБ ІФНТУНГ, НБ ЛНУ, НБ ТНЕУ, НТБ ТНТУ) miały odnośnik do mapy. Na stronach tych zamieszczony był link ze współrzędnymi geograficznymi, który prowadził czytelnika na stronę z fragmentem mapy OpenStreetMap z zaznaczoną siedzibą biblioteki.

Tym razem zdecydowanie wyższą średnią ocen uzyskały hasła na temat polskich bibliotek. Średnia ta jest równa 1,69 w porównaniu do średniej 0,28, którą otrzymały ukraińskie artykuły.

9. Hipertłącza do stron domowych

Kolejnym ważnym elementem artykułu hasłowego w Wikipedii jest odnośnik do strony domowej omawianej biblioteki.

Z wyjątkiem dwóch haseł (BG UwB, BWSD) wszystkie pozostałe polskojęzyczne artykuły miały link (a nawet dwa) do głównej strony biblioteki lub chociaż do informacji na jej temat zamieszczonych w serwisie uczelni.

W wypadku ukraińskiej Wikipedii 26 bibliotek (НБ ДонНУ, БЖДУ, НБ ПНУ, НТБ ІФНТУНГ, НБ КПНУ, НБ КНУ, НБ НПУ, НБ НАУКМА, НТБ НАУ, НБ ЛНУ, НТБ НУ «ЛП», НБ НУК, БЛНДУ, НБ ОНУ, БПХПУ, БПУЕТ, БУМСА, НТБ ПолтНТУ,

БИЦ СумДУ, НБ ТНЕУ, НТБ ТНТУ, НБ УЖНУ, НБ НЮУ, НБ ХНУМГ, ЦНБ ХНУ, НБ ЧНУ) miało działające hiperłącza.

Pomimo że więcej polskich artykułów zostało ocenionych na maksymalną liczbę punktów, wyższą średnią ocen uzyskały hasła ukraińskojęzycznej Wikipedii – 1,95 (średnia polskich artykułów – 1,88). Żaden artykuł omawiający ukraińskie biblioteki nie otrzymał 0 punktu. W wypadku polskich bibliotek dwa artykuły nie miały hiperłącza do strony domowej omawianej biblioteki, dlatego też te hasła oceniono na 0 punktu.

10. Odnośniki do innych stron

W tej części analizy brano pod uwagę liczbę hiperłączy do stron spoza przestrzeni Wikipedii.

Cztery polskojęzyczne artykuły (BJ, BU UMK, BG UKSW, BIH UW) otrzymały po 2 punkty. Hasła te zawierały przynajmniej dwa odnośniki do stron zewnętrznych.

W wypadku ukraińskich bibliotek tylko dwa artykuły (НБ НАУКМА, НТБ ПолтНТУ) zostały ocenione na maksymalną liczbę punktów. Znalazły się tu linki do stron biblioteki na różnych serwisach społecznościowych, do repozytorium i do serwisu uczelni.

Ponownie, pomimo większej liczby dwójkowych ocen, w ogólnej ocenie gorzej wypadły polskie hasła ze średnią równą 0,47, podczas gdy ukraińskie uzyskały średnią 0,64. Aż 20 opisów polskich bibliotek zostało ocenionych na 0 punktu, a ukraińskich tylko dziewięć.

11. Przypisy bibliograficzne

Jednym z głównych postulatów Wikipedii jest zakaz zamieszczania ważnych informacji bez odwołania się do źródeł wcześniej opublikowanych. W związku z tym każdy artykuł tej encyklopedii powinien być opatrzony przypisami bibliograficznymi.

Pięć haseł polskiej encyklopedii internetowej (CINiBA, BG UJK, BG UTH, BU UMK, BG UKSW) zostało ocenionych na 2 punkty. Artykuły te, zgodnie z zasadami zarządzania treścią badanego serwisu, były uzupełnione odnośnikami, które wskazywały na źródło informacji.

Żadne z haseł na temat ukraińskich bibliotek nie może stanowić przykładu dobrych praktyk w podawaniu przypisów bibliograficznych. Choć w większości badanych artykułów zamieszczono spis wykorzystanej literatury, to nie powiązano go z odpowiednimi fragmentami hasła.

W tej części analizy wyższą średnią ocen uzyskały hasła omawiające polskie biblioteki akademickie, a wyniosła ona 0,90 w porównaniu do średniej 0,71 otrzymanej przez artykuły na temat ukraińskich bibliotek.

12. Wersje językowe

W kolejnym kryterium oceny jakości haseł sprawdzono w ilu językach opisano każdą z badanych bibliotek.

Tylko dwa polskie hasła (BJ i BUW) otrzymały oceny maksymalne – po 2 punkty. Biblioteka Jagiellońska miała 11 wersji językowych, a Biblioteka Uniwersytetu Warszawskiego – 9. Wśród tych języków znajdował się również ukraiński.

W ukraińskojęzycznej Wikipedii brak było odnośników do więcej niż dwóch wersji językowych.

Ten element analizy otrzymał najniższą średnią ocen ze wszystkich badanych cech. W wypadku polskich artykułów jest ona nieznacznie wyższa (0,18) od średniej uzyskanej przez ukraińskie hasła (0,12).

13. Aktualność

Ostatnią badaną cechą jest aktualność artykułów hasłowych w Wikipedii. Brano tutaj pod uwagę daty ostatnich wydarzeń, o których była mowa w historii placówki lub innej części opisu oraz lata wydania literatury źródłowej. Jednym z elementów oceny były także niedziałające hiperłącza.

Dwanaście haseł z przestrzeni polskiej Wikipedii (BG GUMed, BGUG, BG UJK, BG AGH, BG UMCS, BU KUL, BG PŁ, BUŁ, BWSDMW, BG UpwP, BG UKSW, BSGH) oceniono na 2 punkty. We wszystkich tych hasłach zaktualizowano podane informacje co najmniej w 2015 r.

Maksymalną liczbę punktów uzyskało także osiem artykułów na temat ukraińskich bibliotek akademickich (НБ НАУКМА, НТБ НУ «ЛП», БПУЕТ, БУМСА, БІЦ СумДУ, НБ ТНЕУ, НБ НЮУ, ЦНБ ХНУ). Jedno hasło (НБ НАУКМА) miało w swoim opisie odwołanie do danych ze stycznia 2017 r.

Wyższą średnią ocen otrzymały artykuły na temat polskich bibliotek. Średnia ta wyniosła 1,43 w porównaniu do średniej 1,16 uzyskanej przez ukraińskie hasła. W polskiej wersji Wikipedii cztery opisy bibliotek oceniono na 0 punktu, podczas gdy w ukraińskiej wersji tego serwisu aż sześć haseł otrzymało taką ocenę.

Podsumowanie

Zarówno w polskiej wersji językowej Wikipedii, jak i w ukraińskiej najwyżej ocenionym, a co z tym się wiąże najrzetelniej przygotowanym elementem strony, były hiperłącza do stron domowych. W tej części analizy ukraińskie hasła uzyskały średnią równą 1,95, polskie – 1,88. Wysoki wynik może świadczyć o przekonaniu autorów tekstów o wadze powiązania artykułów hasłowych ze stronami internetowymi omawianych bibliotek akademickich. Najniżej ocenionym elementem polskich i ukraińskich artykułów były wersje językowe. Tutaj polskie opisy bibliotek uzyskały średnią 0,18, ukraińskie jeszcze niższą, bo wynoszącą 0,12. Może to świadczyć o znikomym zainteresowaniu promocją biblioteki w innych krajach i to pomimo popularności unijnych programów wymiany studenckiej, takich jak Erasmus. Warto pamiętać, że dla wielu młodych obcokrajowców encyklopedia internetowa może być pierwszym źródłem wiedzy o bibliotece.

Przykładem najlepszych praktyk w polskiej wersji językowej Wikipedii okazał się artykuł hasłowy na temat BG UKSW, który w sumie uzyskał 21 punktów. Najlepiej zaprezentowane elementy opisu tej biblioteki to informacje ogólne, historia, charakterystyka i wielkość zbiorów, struktura organizacyjna, zdjęcia, mapy lokalizujące siedzibę instytucji na planie miasta, hiperłącza do stron domowych bibliotek, odnośniki do innych stron internetowych, przypisy bibliograficzne oraz aktualność zamieszczanych informacji. Warto tutaj podkreślić bardzo dobrze opracowaną część wstępną artykułu. Dla przypomnienia, jest to jedyne hasło zarówno wśród polskich, jak i ukraińskich bibliotek, które uzyskało w tej kategorii maksymalną liczbę punktów.

W ukraińskiej wersji językowej najwyższą sumę ocen, czyli 19 punktów otrzymało hasło na temat БУМСА. Artykuł ten może być przykładem dobrych praktyk w odniesieniu do cech: historia, charakterystyka i wielkość zbiorów, struktura organizacyjna, hiperłącza do stron domowych bibliotek oraz aktualność zamieszczanych informacji. Na szczególną uwagę zasługują rozbudowane opisy działalności i usług tej biblioteki. Ciekawie zaprezentowany materiał ilustracyjny to kolejny niezaprzeczalny atut tego hasła.

Jednak mała liczba artykułów hasłowych omawiających biblioteki akademickie²² oraz niski poziom ich opracowania pokazuje, że wciąż nie docenia się tej formy darmowej promocji. Jednym z wniosków przedstawionej analizy jest potrzeba modyfikacji artykułów o niskiej wartości informacyjnej. Oprócz powtarzającego się braku innych wersji językowych badanych haseł, kolejnymi elementami wymagającymi uzupełnienia w odniesieniu do polskiej przestrzeni Wikipedii są (w kolejności według rosnącej średniej): działalność, usługi, odnośniki do innych stron, struktura organizacyjna oraz przypisy bibliograficzne. Wszystkie te elementy uzyskały średnią poniżej 1. Natomiast w wypadku ukraińskiej wersji encyklopedii internetowej takimi elementami są: mapy lokalizujące siedzibę instytucji, działalność, odnośniki do innych stron, przypisy, zdjęcia, usługi oraz informacje ogólne.

Bibliografia

Alexa, *The top 500 sites on the web* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <http://www.alexa.com/topsites>

Bibliotechnomu fakhivtsy [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <http://profy.nplu.org/articles.php?lng=uk&pg=7874>

Fatally flawed. Refuting the recent study on encyclopedic by the journal Nature, W: *Encyclopaedia Britannica* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: http://corporate.britannica.com/britannica_nature_response.pdf

Giles J., *Internet encyclopaedias go head to head*, Nature [online]. 2005, no 438, [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <http://www.nature.com/nature/journal/v438/n7070/full/438900a.html>

Hofmoki J., Tarkowski A., *Wikipedia – pospolite ruszenie encyklopedystów. Największa encyklopedia na świecie*, Biuletyn EBIB [online]. 2006, nr 3, [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: http://www.ebib.pl/2006/73/hofmoki_tarkowski.php

Jenkins H., *Kultura konwergencji. Zderzenie starych i nowych mediów*. Warszawa : Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne, 2007, s. 9.

²² Oczywiście nie wszystkie artykuły hasłowe na temat bibliotek uczelnianych musiały zostać poprawnie skategoryzowane jako biblioteki akademickie (np. Biblioteka Politechniki Lubelskiej i Biblioteka Wydziału Filologii Polskiej i Klasycznej UAM, które również mają artykuły hasłowe na stronach Wikipedii, nie znalazły się w analizowanej kategorii i dlatego nie zostały wzięte pod uwagę w badaniu). Jest to jednak wciąż znikoma liczba haseł omawiających biblioteki szkół wyższych.

Kyiv. W: *Vikipediya* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Київ>

List of Wikipedias, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_Wikipedias

Rocznik Statystyczny Rzeczypospolitej Polskiej 2016. Główny Urząd Statystyczny. Warszawa. Zakład Wydawnictw Statystycznych, 2016, s. 425, 433.

Talk: Kiev/naming, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://en.wikipedia.org/wiki/Talk:Kiev/naming>

Ukrayina – 2015: statystyczny zbirnyk, Derzhavna sluzhba statystyky Ukrayiny, Kyiv 2016, s. 12 [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm

Vikipediya:Patrulyuvannya, W: *Vikipediya* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Патрулювання>

Vikipediya: Administratory, W: *Vikipediya* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Вікіпедія:Адміністратори>

Wikipedia [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia>

Wikipedia [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: https://en.wikipedia.org/wiki/Wikipedia#cite_note-18

Wikipedia: Redaktorzy, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: <https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Redaktorzy>

Wikipedia: Przyznawanie uprawnień, W: *Wikipedia* [online], [dostęp 1.03.2017]. Dostępny w: https://pl.wikipedia.org/wiki/Wikipedia:Przyznawanie_uprawnień.

Agnieszka Adamiec

Udział polskich i ukraińskich bibliotek akademickich w Wikipedii

Abstrakt. Artykuły zamieszczane w Wikipedii cieszą się zainteresowaniem szerokiej grupy odbiorców. W związku z poczytnością internetowej encyklopedii warto pomyśleć o niej jako o nośniku reklamy dla własnej instytucji. W przypadku biblioteki taką promocję może stanowić rzetelny artykuł na jej temat. Pracownicy bibliotek nie mają wpływu na to, czy czytelnicy korzystają z Wikipedii, natomiast od nich może zależeć wiarygodność opracowywanych artykułów hasłowych.

Głównym celem referatu jest ocena jakości już istniejących artykułów na temat polskich i ukraińskich bibliotek akademickich. Badaniem objęto artykuły hasłowe bibliotek, które są uwzględnione w kategorii Biblioteki akademickie w Polsce dla polskiej wersji językowej oraz analogicznie dla wersji ukraińskiej – «Університетські бібліотеки України». W ocenie poziomu hasel wzięto pod uwagę złożoność i dokładność opisów oraz jakość materiału ilustracyjnego.

W zakończeniu podsumowano wyniki badań. Na przykładach dobrych praktyk w budowaniu e-wizerunku bibliotek w Wikipedii pokazano, o jakie informacje powinno się uzupełniać artykuły dotyczące bibliotek.

Słowa kluczowe: Wikipedia, hasło, biblioteki akademickie, Polska, Ukraina.

Agnieszka Adamiec

Presence of Polish and Ukrainian Academic Libraries on Wikipedia

Abstract. Wikipedia articles reach a wide audience, so a solid and reliable entry regarding particular institution holds potential for supplementary promotion of the latter, libraries included. Librarians have no influence whether readers use Wikipedia, but credibility of the edited entries may depend on them.

The main purpose of this paper is to evaluate the quality of already existing articles in Wikipedia as regards all libraries from the category «Academic libraries in Poland» – «Biblioteki akademickie w Polsce» – for the Polish language and similarly for the Ukrainian version – «Університетські бібліотеки України». The study concerns number of academic libraries described in both Polish and Ukrainian editions, complexity and accuracy of the articles' content, as well as illustrations provided.

In conclusion, author summarizes the results of research. Examples of good practices in creating an image of libraries in Wikipedia illustrate the information which should be added to complete library articles.

Keywords: Wikipedia, entry, academic libraries, Poland, Ukraine.

Агнешка Адамець

Участь польських і українських академічних бібліотек у Вікіпедії

Анотація. Вікіпедія, найбільша Інтернет-енциклопедія є популярним відкритим Інтернет-ресурсом, нею користуються широкі кола читачів. З огляду

на це, варто розглядати її як носія реклами своєї інституції. Якщо питання стосується бібліотеки, такою промоцією може бути докладна стаття про книгозбірню. Працівники бібліотеки не мають впливу на те, чи читачі користуються Вікіпедією, однак вони можуть вплинути на достовірність статей певної тематики.

Головна проблематика статті – це питання якості існуючих статей. У праці проаналізовано присутність статей у Вікіпедії, пов'язаних із польськими та українськими академічними бібліотеками. Охоплено як польську, так і українську мовні версії Інтернет-енциклопедії. Об'єкт дослідження: енциклопедичні статті про бібліотеки, які входять до категорії «Biblioteki akademickie w Polsce» – у польській версії та «Університетські бібліотеки України» – в україномовній версії. Під час оцінювання їхнього рівня, крім ступеня побудови статті, взято до уваги також актуальність змісту та якість ілюстративного матеріалу в окремих статтях.

У висновках оцінено рівень статей про польські й українські університетські бібліотеки, підкреслено потребу брати участь у редагуванні статей з низькою якістю змісту, а також рекомендовано доповнювати і додавати статті про бібліотеки у Вікіпедію.

Ключові слова: Вікіпедія, енциклопедична стаття, наукові бібліотеки, Польща, Україна.

Załącznik

**Wykaz skrótów nazw bibliotek akademickich,
których opisy hasłowe poddano analizie
1. Polskie biblioteki akademickie**

BG UwB – Biblioteka Uniwersytecka w Białymstoku

BG UKW – Biblioteka Główna Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

BG PCz – Biblioteka Główna Politechniki Częstochowskiej

BG GUMed – Biblioteka Główna Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

BGUG – Biblioteka Główna Uniwersytetu Gdańskiego

BG PŚ – Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach

CINIBA – Centrum Informacji Naukowej i Biblioteka Akademicka w Katowicach

BG UJK – Biblioteka Uniwersytecka w Kielcach

BG AGH – Biblioteka Główna Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie

BG UEK – Biblioteka Główna Uniwersytetu Ekonomicznego w Krakowie

BG UPwK – Biblioteka Główna Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie

BJ – Biblioteka Jagiellońska w Krakowie

BWZiKS UJ – Biblioteka Wydziałowa Wydziału Zarządzania i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Jagiellońskiego

BG UMCS – Biblioteka Główna Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie

BU KUL – Biblioteka Uniwersytecka Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

BG PŁ – Biblioteka Główna Politechniki Łódzkiej

BUŁ – Biblioteka Uniwersytetu Łódzkiego

BU UWM – Biblioteka Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

BWSDMW – Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego Metropolii Warmińskiej Hosianum w Olsztynie

BWSD – Biblioteka Wyższego Seminarium Duchownego w Ołtarzewie

BG UPwP – Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego w Poznaniu

BU UAM – Biblioteka Uniwersytecka w Poznaniu

BWT UAM – Biblioteka Wydziału Teologicznego UAM

BG UTH – Biblioteka Główna Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

BUR – Biblioteka Uniwersytetu Rzeszowskiego

BCP – Biblioteka Collegium Polonicum w Słubicach

BG US – Biblioteka Główna Uniwersytetu Szczecińskiego

BU UMK – Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

BG UKSW – Biblioteka Główna Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego

BSGH – Biblioteka Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie

BUW – Biblioteka Uniwersytecka w Warszawie

BIH UW – Biblioteka Instytutu Historycznego Uniwersytetu Warszawskiego

BU UWr – Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu

BU UZ – Biblioteka Uniwersytecka w Zielonej Górze

2. Ukraińskie biblioteki akademickie

НБ ДонНУ – Наукова бібліотека Донецького національного університету імені Василя Стуса (Naukowa Biblioteka Donieckiego Uniwersytetu Narodowego)

НТБ ДонНТУ – Науково-технічна бібліотека Донецького національного технічного університету (Naukowo-Techniczna Biblioteka Donieckiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego)

БЖДУ – Бібліотека Житомирського державного університету імені Івана Франка (Biblioteka Żytomierskiego Uniwersytetu Państwowego im. Iwana Franki)

НБ ПНУ – Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (Naukowa Biblioteka Narodowego Uniwersytetu Przykarpackiego im. Wasyla Stefanyka w Iwanofrankowsku)

НТБ ІФНТУНГ – Науково-технічна бібліотека Івано-Франківського Національного технічного університету нафти і газу (Naukowo-Techniczna Biblioteka Iwano-Frankowskiego Narodowego Technicznego Uniwersytetu Nafty i Gazu)

НБ КПНУ – Наукова бібліотека Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка (Naukowa Biblioteka Narodowego Uniwersytetu im. Iwana Ogienki w Kamieńcu Podolskim)

БКНТЕУ – Бібліотека Київського національного торговельно-економічного університету (Biblioteka Kijowskiego Narodowego Uniwersytetu Handlu i Ekonomii)

НБ КНУ – Наукова бібліотека імені М. Максимовича Київського національного університету імені Тараса Шевченка (Naukowa Biblioteka

im. M. Maksymowycza Kijowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Tarasa Szewczenki)

НБ НПУ – Наукова бібліотека Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова (Naukowa Biblioteka Narodowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. M. Dragomanowa w Kijowie)

НБ НАУКМА – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія» (Naukowa Biblioteka Uniwersytetu Narodowego «Akademia Kijowsko-Mohylańska»)

НТБ НАУ – Науково-технічна бібліотека Національного авіаційного університету (Naukowo-Techniczna Biblioteka Narodowego Uniwersytetu Lotnictwa w Kijowie)

НБ ЦДПУ – Наукова бібліотека Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка (Naukowa Biblioteka Kirowogradzkiego Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. W. Winniczenki)

НБ ЛНУ – Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка (Naukowa Biblioteka Lwowskiego Uniwersytetu Narodowego im. Iwana Franki)

НТБ НУ «ЛП» – Науково-технічна бібліотека Національного університету «Львівська політехніка» (Naukowo-Techniczna Biblioteka Uniwersytetu Narodowego «Politechnika Lwowska»)

НБ НУК – Наукова бібліотека Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова (Naukowa Biblioteka Narodowego Uniwersytetu Budowy Okrętów im. Admirala Makarowa)

БЛНДУ – Бібліотека імені академіка М. О. Лавровського Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя (Biblioteka im. Mikołaja Aleksiejewicza Ławrowskiego Nieżyńskiego Uniwersytetu im. Nikołaja Gogola)

НБ ОНУ – Наукова бібліотека Одеського національного університету імені Іллі Мечникова (Naukowa Biblioteka Narodowego Uniwersytetu im. I.I. Miecznikowa w Odessie)

БПХПУ – Бібліотека Переяслав-Хмельницького педагогічного університету імені Григорія Сковороди (Biblioteka Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego im. Hryhorija Skoworody w Perejasławiu Chmielnickim)

БПУЕТ – Бібліотека Полтавського університету економіки і торгівлі (Biblioteka Połtawskiego Uniwersytetu Ekonomii i Handlu)

БУМСА – Бібліотека Української медичної стоматологічної академії (Biblioteka Ukrainkiej Medycznej Akademii Stomatologicznej w Połtawie)

НТБ ПолтНТУ – Науково-технічна бібліотека Полтавського національного технічного університету імені Юрія Кондратюка (Naukowo-Techniczna Biblioteka Połtawskiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego im. Jurija Kondratiuka)

БІЦ СумДУ – Бібліотечно-інформаційний центр Сумського державного університету (Biblioteka i Centrum Informacji Państwowego Uniwersytetu Sumy)

НБ ТНЕУ – Наукова бібліотека Тернопільського національного економічного університету (Naukowa Biblioteka Narodowego Uniwersytetu Ekonomicznego w Tarnopolu)

НТБ ТНТУ – Науково-технічна бібліотека Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя (Naukowo-Techniczna Biblioteka Tarnopolskiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego im. Iwana Puluja)

НБ УжНУ – Наукова бібліотека Ужгородського національного університету (Naukowa Biblioteka Użhorodzkiego Uniwersytetu Narodowego)

НБ НЮУ – Наукова бібліотека Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого (Naukowa Biblioteka Narodowej Akademii Prawniczej im. Jarosława Mądrego w Charkowie)

НБ ХНУМГ – Наукова бібліотека Харківського національного університету міського господарства імені О. М. Бекетова (Naukowa Biblioteka Państwowego Charkowskiego Uniwersytetu Gospodarki Miejskiej im. A. N. Beketova)

ЦНБ ХНУ – Центральна наукова бібліотека Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна (Centralna Biblioteka Naukowa Charkowskiego Uniwersytetu Narodowego im. W.N. Karazina)

НБ ЧНУ – Наукова бібліотека Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (Naukowa Biblioteka Czerniowickiego Uniwersytetu Narodowego im. Jurija Fedkowycza)